

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
к. е. н., доцент Уханова І.О.

“ _____ ” _____ 2023 р.

РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА
зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини»
на тему:
**«Удосконалення міжнародної конкурентоспроможності підприємств на
ринку будівельних матеріалів
(на прикладі ТОВ «Інтерфарм Технології»)»**

Виконавець:
студентка бзф13 групи ЦЗФН
Гордієнко Катерина Сергіївна _____

Науковий керівник:
к.е.н, доцент
Воронова О. В. _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Тема конкурентоспроможності підприємства залишається вкрай актуальною і важливою в сучасних умовах глобалізації та швидких змін в бізнес-середовищі.

Розвиток світової економіки характеризується посиленням конкуренції між підприємствами різних сфер діяльності. Протистояння серед підприємств, що функціонують на міжнародних ринках, може призвести як до їх розвитку, так і до банкрутства, тому актуальним питанням сьогодення є пошук конкурентних переваг підприємства, розробка рекомендації щодо можливих шляхів підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств в постійно змінюючихся умовах зовнішнього середовища.

Мета і задачі дослідження. Метою дипломної роботи є теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо шляхів підвищення рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Для досягнення мети висунуто наступні завдання:

- вивчити теоретичні основи міжнародної конкурентоспроможності підприємств;
- проаналізувати фактори, що впливають на підвищення конкурентоспроможності;
- надати загальну характеристику діяльності обраного підприємства;
- провести аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- проаналізувати міжнародну конкурентоспроможність підприємства ТОВ «Інтерфарм Технології»;
- визначити шляхи підвищення міжнародної конкурентоспроможності ТОВ «Інтерфарм Технології».

Об'єкт дослідження – процес забезпечення конкурентоспроможності підприємства, що діє на міжнародному ринку.

Предмет дослідження – теоретико-методичні інструменти забезпечення високого рівня конкурентоспроможності будівельного підприємства на міжнародному ринку.

Методи дослідження. Теоретичну та методологічну основу магістерської роботи складають загальнонаукові методи пізнання (аналіз і синтез, методи порівняльного аналізу і узагальнення даних, системний підхід). До конкретних методів, що використовуються автором у процесі дослідження, належать, насамперед, методи економіко-математичного моделювання для розкриття спільних і відмінних рис ТОВ «Інтерфарм Технології» та його конкурентів, SWOT- аналіз для оцінки факторів і явищ, що впливають на підприємство, графічний метод побудови «Багатокутника конкурентоспроможності» та матричний метод побудови матриці БКГ («Бостонської консалтингової групи»), метод середньозваженої оцінки для визначення стратегічної сили підприємства щодо суперників та для розрахунку коефіцієнта конкурентоспроможності підприємства, метод змінного середнього для прогнозування обсягів продаж підприємства.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною основою послужили законодавчі і нормативні акти Верховної Ради й Уряду України, звіти і статистичні матеріали ТОВ «Інтерфарм Технології», матеріали зарубіжних та вітчизняних конференцій; монографії та наукові публікації зарубіжних і вітчизняних вчених-економістів; інформація мережі Інтернет; результати власних досліджень автора.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (69 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Основний зміст викладено на 89 сторінках. Робота містить 25 рисунків та 24 таблиці.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено 2 статті:

1. Вплив сучасної глобальної економічної інтеграції на міжнародну конкурентоспроможність // Збірник наукових робіт за підсумками студентської дистанційної науково-практичної конференції «Минуле, Сучасне, Майбутнє», Випуск 13. Одеса: ОНЕУ, 2023.
2. Чинники, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність підприємства // Збірник наукових праць кафедри міжнародних економічних відносин ОНЕУ «Світова економіка та міжнародні економічні відносини». № 4. 2024 (у друці)

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі роботи «ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ» розглянуто основні складові та функції міжнародної конкурентоспроможності, виокремленні чинники, що на неї впливають, та методи її оцінки.

У другому розділі «АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «ІНТЕРФАРМ ТЕХНОЛОГІЇ»» Проведено аналіз діяльності підприємства, його конкурентного середовища та визначено чинники, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність ТОВ «Інтерфарм Технології».

У третьому розділі «ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «ІНТЕРФАРМ ТЕХНОЛОГІЇ»» запропоновано впровадження стратегії диверсифікації для розвитку міжнародних конкурентних переваг ТОВ «Інтерфарм Технології», розроблено товарну стратегію для підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства, рекомендовано застосування рекламної кампанії для зміцнення міжнародних конкурентних позицій ТОВ «Інтерфарм Технології»

ВИСНОВКИ

В розділі систематизовано існуючі підходи до визначення категорії конкурентоспроможність. Встановлено, що різність інтерпретацій та підходів до визначення «концепції міжнародної конкурентоспроможності» пов'язана зі складністю її оцінки, неоднозначністю та наявністю декількох рівнів, на яких вона може бути розрахована.

Узагальнення підходів до визначення категорії «міжнародна конкурентоспроможність підприємства» дало можливість визначити, що це є здатність підприємства до створення конкурентних переваг на міжнародному ринку, характеристика ефективної роботи підприємства на міжнародному ринку та зовнішньоекономічна взаємодія підприємства. З одного боку, - це порівняльна характеристика цього підприємства з іншими за сукупністю показників діяльності на ринках певних країн за певний проміжок часу, з іншого - потенційна або реалізована спроможність до ефективного функціонування у зовнішньому середовищі, що постійно змінюється.

Встановлено, що міжнародна конкурентоспроможність підприємства вимагає або орієнтує на: врахування пріоритетів споживачів; аналіз та оцінку можливостей конкурентів; розуміння та адаптацію до тенденцій ринку; врахування в своїй діяльності впливу зовнішнього середовища; бути унікальним.

Відзначено, що міжнародна конкурентоспроможність не є притаманною всім об'єктам, вона виникає при їх порівнянні.

Проаналізовано основні показники та чинники оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємства, наведено їх класифікацію та встановлено взаємозв'язок між чинниками конкурентоспроможності, конкурентними характеристиками і рівнем конкурентоспроможності підприємства.

Представлено методологію визначення міжнародної конкурентоспроможності підприємства та класифікацію методів оцінки конкурентоспроможності, яка складається з чотирьох груп методів.

В другому розділі магістерської роботи було встановлено, що «Interfarm Technologies LLC» працює на ринку будівельних матеріалів протягом 20 років. Є виробником і продавцем теплоізоляційних сумішей.

За час свого функціонування підприємство встигло придбати велику кількість ділових зв'язків та широке коло постійних клієнтів, яке воно безперервно розширює. Крім того, «Interfarm Technologies LLC» зарекомендувало себе як надійне і ділове підприємство, яке займає гідне місце на ринку.

У роботі надано загальну характеристику зовнішньоекономічної діяльності «Interfarm Technologies LLC». Визначено, що обсяги експортної діяльності значно перевищують обсяги імпортової діяльності.

Відзначено, що у зв'язку з військовою агресією Росії проти України підприємство вимощено було відмовитися від основних ринків збиту і переорієнтувати свою діяльність на інші.

Для ясної оцінки сил підприємства і ситуації на ринку, було проведено SWOT-аналіз, результати якого надали можливість зробити висновок, що у підприємства значною мірою переважають сильні сторони, багато переваг, та є можливості для підвищення ефективності своєї діяльності.

Також для визначення місця «Interfarm Technologies LLC» в конкурентній боротьбі було здійснено порівняльний аналіз основних конкурентів та встановлено конкурентні переваги підприємства.

При аналізі конкурентного середовища «Interfarm Technologies LLC» визначено основного конкурента компанії і зроблено висновок, що «Interfarm Technologies LLC» міцно утримує друге місце за привабливістю і популярністю будівельних матеріалів.

За результати дослідження було також зроблено висновок, що найбільш впливовішими факторами на міжнародну конкурентоспроможність підприємства є організована мережа комунікацій з партнерами, фінансовий стан підприємства, рівень технології, політичні, економічні, демографічні чинники.

На підставі розрахунку коефіцієнта конкурентоспроможності підприємства зроблено висновок, що підприємство є достатньо конкурентоспроможним у своїй галузі.

Підводячи підсумки досліджень, які були проведені у 3 розділі необхідно виділити головні моменти та зробити наголос на найбільш важливі теоретичні та практичні результати, які отримані при написанні роботи.

1. Обґрунтовані окремі складові розробленої диверсифікованої стратегії розвитку підприємства.
2. Визначена економічна ефективність розробленої диверсифікованої стратегії розвитку суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності, підприємства, що функціонує на міжнародному ринку.
3. Визначено, що для підвищення конкурентоспроможності підприємству буде доцільне використання зв'язаної стратегії диверсифікації, а саме освоєння таких видів продукції, як антисептичні препарати та дезінфектанти.
4. Проведено аналіз можливості виходу нового товару на ринки Молдови, Польщі, Литви, та Румунії.
5. За допомогою методу змінного середнього, зроблено прогноз обсягів продажів на 5 років.
6. Розроблено товарну стратегію за допомогою матриці БКГ.
7. Розраховано економічну ефективність застосування рекламної кампанії ТОВ «Інтерфарм Технології».

Підтримка високої конкурентоспроможності означає, що всі ресурси підприємства використовуються настільки продуктивно, що воно опиняється більш прибутковим, чим його головні конкуренти. Це одночасно передбачає, що підприємство займає стабільне місце на ринку товарів та послуг, та його продукція користується постійним попитом. Стратегія підприємства виступає так би мовити об'єднуючим механізмом потенціалу підприємства та зовнішнього середовища, в якому доводиться працювати.

АНОТАЦІЯ

Гордієнко Катерина Сергіївна. Удосконалення міжнародної конкурентоспроможності підприємств на ринку будівельних матеріалів (на прикладі ТОВ «Інтерфарм Технології»).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». - Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2023 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є процес забезпечення конкурентоспроможності підприємства, що діє на міжнародному ринку.

В роботі розглянута основні складові та функції міжнародної конкурентоспроможності підприємства, виокремленні чинники, що на неї впливають, та методи її оцінки.

Проведено аналіз діяльності підприємства, його конкурентного середовища та визначено чинники, що впливають на міжнародну конкурентоспроможність ТОВ «Інтерфарм Технології».

Запропоновано впровадження стратегії диверсифікації для розвитку міжнародних конкурентних переваг ТОВ «Інтерфарм Технології», розроблено товарну стратегію для підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства, рекомендовано застосування рекламної кампанії для зміцнення міжнародних конкурентних позицій ТОВ «Інтерфарм Технології»

Ключові слова: конкуренція, конкурентоспроможність, міжнародна конкурентоспроможність підприємства, зовнішнє середовище, міжнародні економічні відносини

ANNOTATION

Gordienko Kateryna S.. Improving the international competitiveness of enterprises in the market of construction materials (on the example of Interpharm Technologies LLC).

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 292 "International Economic Relations" under the educational program "International Economic Relations". - Odesa National University of Economics. - Odesa, 2022

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the process of ensuring the competitiveness of an enterprise operating in the international market.

The work examines the main components and functions of the international competitiveness of the enterprise, singles out the factors influencing it, and methods of its assessment.

An analysis of the company's activity, its competitive environment, and the factors affecting the international competitiveness of "Interfarm Technologies" TOI were determined.

The introduction of a diversification strategy for the development of international competitive advantages of Interfarm Technologies LLC is proposed, a product strategy is developed to increase the international competitiveness of the enterprise, the use of an advertising campaign to strengthen the international competitive positions of Interfarm Technologies LLC is recommended

Keywords: competition, competitiveness, international competitiveness of the enterprise, external environment, international economic relations